

LA COQUETTA

Drama - Bufo en 2 actes y en vers, pet' a ratos perduts per l'jove

JOSEPH COMENJE MONSO

Qui la dedica a son intim
amich

D. ANJEL SAMARÀ ELIES

BARCELONA

Abril de 1883.

PERSONAS (Baró de Bernat
Pau Telat
Juan
Mateu (-pare de)
Maria

es propiedad del autor

La escena representa una casa de paper.
 Al esguerra del expectador hi aurà una porta
 a la dreta una escala per ahon se pugui
 pujar y porta al foro

Escena I

Pau que surt per el foro mol content
 Pau. Marieta, corre baixa

que aquí ja no hià ningú
 y si us expies algu,
 ja li podriam fer la caixa (pauza)
 ay; potre no hua sentit

(cridant mes) Maria ja soch aquí

Maria. Vos que voleu de mi

Pau. Quin paper m'has, jòt reflexich
 sembra que no m'ols coneixia
 not recordas.....

Mar. no'us coneix

Pau. el meu cap fa' un espatech,
 o be' tu no ets la mateixa.

Mar. Si no deu altra rahó

Pau. Ta que tan me has parla'
 harà tu vaig a explica'
 y sabras tu, qui soch jo.
 No coneixas al que un dia

trobantse 'l pobre solet

tu li has cridar - Pauet

vina aquí al la Maria.

Coneixe al que li feyas

festetas sense ell bulguen

y tan sol perquè for teu

sentli festetas li deyas;

Demà anirem a balla

- Non tinc ganas - t'oto balla

y sentli mitja riatlla

te l'en has exportat al Pla'

No podies viure uns ell

ni ell tampuch sense tu

de dor cors un feya hui

y jo t'aguera dat la pell.

I que ve a re hora aipó

jo soc lo Pau del Selat

y com torno de soldat

Mar. Ay, ay Pauet del meu cor... (bulguentlo abraçar)

Pau. Juip d'aquí

Mar. Per Deu Pauet

deixam abraçar una mica

Pau. en tens molta de palica

pero no ho vuy! ca barret!

Ets mol coqueta minyona
 mbs cuant o harias de fe,
 quan't hi cridat del Clarre
 y as estat tanta estona
 Mar. Pero qui't conceipera
 si no tenias cap pel,
 semblabas angel del Cel
 lo dia que vas marcha.
 y hara am aquet montacho
 que senblas un soldat vell

Pau. Donchs, bob que m'tregui la pell

Mar. So not dich aixó

Pau. ! Caratcho!

y u dius de bo' que m'estimas?

Mar. y donchs no't oig d'estimar,
 pero t'has de fe afaita,
 y iónó ab mi not'arrimas.

Pau. Ay quin dia mes d'itcho
 abram, abram hara

Mar. (al publich). Bastei no ho digam al para
 perquè es mol rabios.

Pau Y para que ningú ~~no~~ espia
 not puch se' ni un col peto'

Mar. Ay.....noy que'n tens de calo'

Pau. O, també'n tens tu Maria

Mar. Y dius que no'us veu ningú
 y donchs que son als Senyors,

Pau Potré' ni ha' mei de dor,
 que voldriam esta' com tu
 Ells ray que ja son callats
 baixa donchs donam la ma',
 que para te la vuy beia
 y ja quedem ben casats.

y después, vingue una vena
 lor dor juntets estarem
 sempre, y'm consolarem

in parem alguna pena

May diries de que tuch ganas

Mar. ~~de~~ que

Pau. Ho, uas de endevina

Mar. que potrentens... de balla (rumian)

Pau. ~~o as endevinat~~ o as endevinat

Mar. així m'agrada

Pau. Ballem una Americana

Mar. Que no veus que se riuran,
quant ningú sigui al davan.....
ja ballarem la Gardana.

Pau Ba ba ba jo vuy ballà

Mar. pero home se burllaran

Pau (al public) veritat que no ho faran
aia donchs donam la ma

se posan a ballà cantan los dos y al puch rato la
Maria diya anà a ell tocantse l'pen 3 din

Mar Ay ay ay que m'as chafat

Pau (que encara segueix ballan sol amb los braços oberts)

Ahon ets Maria! Tot foll!

Mar. M'as tocat al ull de poll.....

Pau. Aypò, no es veritat

Mar. Potré u rapar ~~de~~ mes que jo,

Pau. Ya clà q'u se mes que tu.

(espantat) noys, aquí us apia algu
(de dins) Joan. Viudren a Gestamajó.....

Pau. Soys sento que algu crida

Quia a qui

Mar. Deipals està

Pau. Gens arriban a filà,

La citem ben frescos Maria
 Escena II

Joan y los mateiros

Joan. Noya que carat hi fas aqui
 tou para te esta' buscom

Mar. Cuydenvor de vor Joan,
 ja nom mana mingú a mi.

Joan. Aquesta resposta m fas?

Pan. Si que or e' la fa' perque
 aneu a escombra' l' Carre
 y cuydenvor del Cabai.

Joan Men veig a criola' a tou para
 que ell ja t' estobara'

Mar. Si, Si, ja hi poden anar
 y li diré que vinga para.
 y donchs, tu que t'as pensat
 ja molt dias que t'espis
 y t' veig ab lo mateix tio
 pro tun para m'a manat,
 que si t' veig alguna tara
 que ami no m' sembli' be
 t' agafó y cap al carre

(entrància de)
 Pan

Pau. Y aipo or a dit son para?

Mar. No l'creguis que es un perraine
lo para, no a dit aipo?

Joan. Y quedo embuitero jo?

Mar. Si vos sou un mantegaire

Joan. Ay la gran dubergomida
despres que jo t'vaig salvá...

Mar. i, i, ja poden cantar

Joan. encara m'fas queda' ab mentida.

Pau. Noya volí ferme un favor

Mar. tot cuant vulguis pots maná

Pau. Donchs desyam que oig de parla'
ab lo Jan.

Mar. de uotre amor?

Pau. Jona que no ho veus ben clá'

Mar. cent aipis te desparé'

pero abraman'ans de marchá'

Pau. ara not puch abraçé'

beus que mira 'l marobé'

3 uns arribes a filá'

marchaba diró a ton para

Mar. tens rahó, donchs men vaig ara
que estaré mol a baixá?

Pau. Flaita que jo t' cridaré
 Mas. donchs a deu Pauet hermos (sen va)
 Pau. A deu suere de tarros
 Joan. Si son para ho sentigues

Escena III

Pau y Joan

Pau. Marobé molten un poch
 parlen ab tota franquesa
 Joan. Pero que vols
 Pau. que ab destresa
 y sens desparvor un mot,
 me diguen si a la Maria
 saben algun enredot
 i estima a un altre chicot
 a mes de cent.....

Pau.

! Lmentida !

Joan. Vor me volen se enfada
 To no t' vuy se ves nusol
 potre't pensabas ser sol ?
 que n'ets ben be de tabá.....
 Pau. No'm pujen la morca al nas
 que si mi arriba a pujá
 Joan. Que farás

Pau Maig de penja,

Joan ó he or aig de rompre un braç
 Ay pobre' ignocent
 que faràs, si acas t'hi puja
 parar una bona pluja
 de cops, quet donaré jo.

Pau (Ja no podem està units)

Joan (ay que'n ets de desgraciat)

Pau Tan, diguen la veritat
 y li don ~~el~~ verem ben amichs

Joan. Donchs voy com que jo t'oy be
 te dire la veritat

de tot lo que a parat,
 sens forte pagat un diné.

La Maria es la noya,
 mes coqueta que hià al mon
 cuant ven parà al Ramon,
 ja li busca una tranyo

quet pensar que aixo quet fa
 de - Panet abraham ara - ;
 no hi diria si agues son pare
 y la pugues agafà.

perque tu, ja pots comprendre
que amb lo temps que as estat fora
aquí a entrat j'en a tot hora
3 joves, encara n'entré.

Donchs, las donas son aixís
cuant estás al seu costat,
tot es amor; pero acabat
si marxa, mudan de pis.

Pau. (enfadat) I ayyó la aquella ingrata
mereixeria penjar-la
com penjar-la, estrangular-la
com fa lo gat a la pata
La crido,

Joan

to negarà

Pau

si ho nega,! ay pobre d'ella!

(preparen una paella
per couer-la per sopa)

Pau (cridant fort) ! Maria!

Maria (sortint)

Que vols palet?

Pau (la agafa pel braç) Vins aquí cap d'escarola
hi sapigut que tu sola
de promesos, ne tens set,

Maria. Mentida ...

Pau. y t'ha dir de bo'

Mar. i jo no estimo a ningú,
sabs que sols t'estimo a tu

Pau. ja m'as tret lo clau del cor
que cuant tot això m'adit

Mar. qui es que t'adit això

Pau. En Joan, al cap de mulo'

Mar. (dirigint-se a Joan) Grandíssim du bergonyit

Joan. Lo ó aig dit z es veritat

Mar. (que u dir a solas al Joan)

Callem per la Mor de Deu,
home no m comprometen

hara que l'tinch agafat

Pau. Que diu bonaltres dos

Mar. diu que lo que a dit es mentida

Pau. Si no marcheu deseguida

Joan. La men vaig vays a Dios (sen va)

Escena IV.

Pau z Maria

Pau. Donchs, hara Marieta meha
un ratet men tinch d'anà
que a casa m deu esperá

la Mara

(12)

Mas. a casa teha ?

q'et tarai mol a torná,

Pau. No mes cora d'una hora.

m'esperarai a la bora

de la porta bon tinch d'entrá

Mas ay; que trista m'quedaré,

no etiguis gaira estona

Pau a Deu hermosa Mariana

pronte pronte tornaré. (sen va)

Escena V.

Maria sola

Mas. Aguet si que no se escapa,

D'aquí un mes me vuy casé;

z si'l puch arreplega

ja may mes ningú m'atrapa

ja son eis'ls que m'an dit

Maria am tu m'casaré

z cuant surten al carre,

per mi ja sa fet de nit.

pero aguet ja'l tinch ara

per mes de se espavilat,

al ultim l'hi agafat;

(mirán) Callen que veig veni al para

Escena VI

Maten i Maria

Maten. (mol cremat) Soga d'aquí a surtit algú

Mar. Eus i deu a ve semblat,

Maten. No, que se que es veritat

Mar. Donchs jo no hi vist ningú

Mat. (mol enfadat) Al mol cuidado Maria;

ni arriba, a festeja

t'agaso, i t'laig dona

al gossor de la Massia

Mar. I ara que us en tornat baig?

Mat. Mira (sen adonara de pagarli)

Mar. Pare perdoneu,
men vaig?

Ves en nom de deu

Mar. (marchán) Ay deu meu, no esta poch roig.

Escena VII

Maten sol i luego Juan

Maten. Daja, ja no'm puch surti

an farà desespera

ah lo dit chor festeja,

aixo jo no ho puch sufrir

Miren si tu es de bribona.

l'altre dia, vaig marchar
 i ella ja m'ha preguntat
 - que estares molta estona?

aixís com d'una hora

li vaig respondre jo

però, també poch brio'

jo que m'quedo allí a la hora

uant al cap d'una estoneta

ja veig que puja un chicot

que anava a poch, a poch,

cridan; e on ets Marieta ...?

ella que surt molt contenta

i volien abraçar-se,

però surto jo, i van separar-se

- diu! alto! canalla dolenta

a l'un ja m'el'í vist nos

l'altre també ha marchat

no m'he arribat a veure

Juan. (sortint) Demanar Maten Solé

Mat. qui'm demana

Joan. Un Genysó

que amb los vultres enrahonat

Mat. Donchs apa my fulo entrá

Toom. ara l'hi vaig a di' jo'

Escena VIII

Maten y Baró

Baró. Jau lo quart senyo' Maten.

no es voste' Maten Goler?

Mat. m'ho an dit, no u si hoés

Per mentres o vulgué deu.

Baró. Segons m'an notificat

y no li vuy di' al radera

te una noyeta Goltera

la mei guapa del beinat.

Mat. De guapa diuen que tués

pero no te gaire dot,

y com voste es un eno tot

no se si podrem se res,

Bar. Si la volen' se baixá

ella m'hol; y jo també

podrem arreglá.

Mat. está bé.

Donchs ja la vaig a crida'. (sen oé)

Escena IX.

(161)

Baró' Sol.

Baró'. La noya no es malaeta,
pero corre per aquí,
y ja, ja ho e sentit di,
que es mol, pero mol coqueta
Y si aig de porta banyas
que si miri antes be,
perque después li daré
per diná, quatre castanyas

Escena X

Baró Mateu y Maria y luego Joan

Mat. Paia Genyo' aquí la té

Bar no hiá d'apte es bunica,

Joan (mort corren) Mateu baixeu una mica
demànam a baix al carré.

Mat Men vaig, y 'l deixo aquí sols
parlin lo ~~que~~ que nos convinga.

Joan Que volem que també vinga

Mateu (a Joan). No apia als dos musols) senoa

Baró Marieta, siguen franca
no te intensio de casa?

Mar. Per ara men puch parà,
 y després..... que roch ben blanca
 I una noya ben magneta
 com per exemple roch jo;
 may li falta un caradó

Baró (magneta..... bol di coqueta)
 Li dich, que si'n tingues
 e un jove que es un poch rich....
 y faria un bon partit
 u a voste l'hi agradés.
 diguim. té l'seu cor donat?

Mar. no penso al tuch sensé.
 pero aquest jove qui té

Bar. (ajenollantse) al que esta aquí ajenollat
 Joan (sortint)! Ma! com lo fa ajenollat

Mar. Alis, alis si es servit

Bar. aquí m te als seus peus rendit

Mar. home tot s'arreglarà (s'alça'l baró)

Joan I'on para està mol cremat

Mar y vos a que veniu Jan

Joan si si ja t'arreglaran,
 a baix hi a'l Pan del gelat

Mar. (ap. a Joan) No criden tros d'animal
que aquest senyó li pot senti

Joan. I que se'm endona a mi

Mar. au, au, aneu-sen a dal (Joan sen va)

Baro. Jo al sen para'm parlaré
a beure lo que'm dirà

z si arpo s'a de arreglar
no vuy que'm digui vusté

Mar. Donchs vusté a mi tampoch
z ara li vuy demana
un favor;

Bar. ja pots mana
que jo ja surto per tot

Mar. Li que ara vindrà l para
z iolà lin parlaré

Bar. Donchs sen aipi marcharé
a dior, ja men vaij ara

Escena XI

Maria sola z luego Mateu z Pau

Mar. Li guapet aquest senyó
z la cara de dines.

pero si no se d'ahon es
ni aon te la posició

O, ¿ no se com se diu
 be, després ja m'a dirà

Maten. ¿ ara, que vols reclamar

Pau. (enfadat). l'amor que vos me teniu ^(sengalan) _(a la Maria)

Mat. (a la Maria) Hoya feli'l desentes
 pera que pugui marxar.

que si vol, ja tornara

y, aquella atra ans convé mes

Mar (a pau) Amor, no ~~se~~ n'i tingut may
 ni casivé no us coneix

Pau (enfadat) No coneixes al Pauet?

ja 's arreglara, aixó ray

tu, que m vols tirar al carré

per que aquí hi a 'l teu promes,
 han de sapigue qui ets.

per tot lo poble si diré.

Per, que solet vos estau

pensan ab la Mariana,

teniu una coquetona

Mar (a pau) Calla per deu, calla pau

ami'l para'm bol carria

ab un senyo que es mol rich

Pau y jo aquí parau fatich

Mar Calla tot s'arreglarà (20)

Pau (mol enfadat) a mi no'm dona la gana
a' hon es'l quem bol robà
aquet cor, que sens duptà
es mes fi q' una romana.
que surti aquet pillel,
que veurem qui mes te bol,.....

Mar no'm bulguis se portà dol

Pau que surti aquet de Bernet

Escena XII

Pau. Maria y Baro.

Baro. La soch aquí; be que bols

Pau. a nans a desafia

Baro. a quin pun em de arriba

Pau. a un pun que signem sols

Baro. tu, bols la "Boca l' Endós"

Pau. no, buy detras del Muli

Bar. l'un o l'atra, e de murí

Pau. la terra no aguanta als dos

(teló rapit)

 Fi del acte primer

Acte Segon

(21)

47

humana I

Joan y Maten

Joan. I q'a sigut a quell nuti
Mat la Maria t'hi dirà
jo sol lo hi vist marchà,
desedits ben be a murè.

Joan ! O ! es mol dolen lo Pau,
y es facil que s'harin mal

Mat. y, perque estan animal
pero l'altre també es mol bran
pero això deisemo està
parem a un altre cuentio,
tu, cuant vinguis a quell senyo'.....

Joan I que sabem si es mort ja.

Mat que a de se', 'que te de se'
si es impossible, que mori (plorant)

Joan be home per això no plori

Mat Cuidat de tu bachillè

Joan per que es rich, or sabria greu
ara, de que agues mort.

Mat. prego per la seva sort,
y crech que m'escolta Deu.

donchs tornau ab lo que au dit
 3 una mica de tramoya
 li far veure que la noya
 l'estima ab mol delit.

Joan I jo; com lo cridaré

Mart. home ell ja t'o dirá
 com se diu; 3 'l far quedá
 que jo luego tornaré
 ara tu, aribat a dal
 a buscarne lo bastó,
 que ell es lo companyó,
 si acas trobo algun pardal.

Escena II

Mart. sol

Mart. Ara tu penso, ben mirat
 encara no li x'l nom
 al meu gendre; com hi á mon,
 ja m'ho penso 3 diu Bernat
 jo dema ja l' casaré.
 la cuetis tot son diner,
 oy, que encor dech tres llogues
 de la casa; m'bindra bé.

Escena III

(23)

48

Maten i Paró

Paró. Deu lo guar senyo Maten

Mat. a dió' amigo mio,

que a sigut lo desafio

Par res, per la gracia de Deu,

cuant em sigut al Muli'

ell que m'a dit ab ven alta

- Lo anquet poble hi faig falta -

esadi' que no bolí muri:

llavors si que'm a mirat

ab vista enrabada

que de foch estava armada

i m'adit: tot enfadat

- abuy si que no'm batoré

« pro recordat qui soch jo

« que a la nullo' ocanio

« prometo que'm benyaré

« guardat de las mebas mans -

allavors també m'a dit -

y enfadat a fugit

motxo com un plegamans

i ahon a la Marieta

Mat ara l'a aniré a crida'.

(i aixís la podré avisa
que estigui preparadeta)

Escena IV.

Baró sol i luego Joan.

Baró Ara ben reflexionat
ves que anaham a fi'
matar-nos, com no di ré,
pero ell m'a insultat?
Paja; etich de enhorabona,
i tan be com Jau m'afet,
si m'ague mort al Panet
auria mort per una dona.
La Maria deu se al ort,
potié la anés a Crida'....

Juan Qui hia aquí, que's pot entra (quant
es a dins al molta alegria) m'alegro que no hagi mort

Baró. Moltes gracias per l'agrado
vos Jan, sou un bon chicot

Juan. ¡Ó! encara no ho sap tot,
li porto un altra recado,

Baró. Que ve de part..... de la noya

Juan. baya; si senyo' que'n be

estima mol a voste

Par. Hi estan guapa chioy a
l' dia que m va agrada
es per la festa Mayo
que a qui Antero hi era jo
i am ella vauj balla
des de aquell dia baij di
xi per cas m' vuy casa
la Joig pronte demana
i per aixo soch aqui

Joan. Li di que vol casa ab ella

Par. Caram g'esten atrasat

Joan. Com que aquell noy del Xelat....

Par. aquell ja es a la paella.

Joan. Pobreta ! Tant que l'estima

pero. (suspira) Aquí a ell ?

Joan. no vuy di a voste

hora li explicare

si l'estima aquella nina

Lo mateu que's un bon home

ella es tan espavilada

y com veu que's ta tan minada

les hi fa hi ell las tome

Par . I que la noya m'estima

vor com caram ó saben

Joan . Per que ho veij i tin las probas,

i a mes, m'a dit an Mateu

- tu digas a'n quell senyo

que la noya l'culdria veure

i ver si li pots se creure

lo que hara i dire jo -

Li dius, que's un camarada,

que's mol guapo, i sembla rich,

i que la noya t'adit

que'n estava enamorada

Si te dius que'm conve

i si no sen pot torna

hara lo que em de buscai

es pugue veure ben be

Pro tot aixo que t' tu dit

no diguis que o aig dit jo .

li dius que's que tu, tu pensas -

i tot lo demes es calo

Escena V

Mateu que al sentir aixo de detras de la porta
surt mol cremat agafa per l'coll a Joan

Mat. A gran pilet! à gaudul! 50

Joan. ay! ay! ay!

Mat. t vuy montà
z vunte vaigi a abisa
que li Jasin l'haül [deipantlo ana]
Que ó creu tot aipo que a dit

Baro. Ca! home ca, no crech re

Mat. No se quin san me dete
de matarte..... tot seguit

Maria (sortin) Dá deipen esta cuentio

Mat. Go galter escanculidas,
no fá mes que di mentidas,

Joan. No es veritat no hi dit res jo

Mat. Mira quet pafó la cara

Mar. Jo no se per que tu fets cas

Mat. May t'hi vuy rompre un braç

Baro. Deipenulo esta

Mar. havià pare

Escena VI

Baro i Maria sols

Baro. Marieta: Emora vaig trobar te
quant jo t'vaig conceip e
mon cor tan pur, encara

lo ferer de pertar
 mon somnis d'alegria
 y mon moment dichoros,
 venia sols ta imatge
 en ~~mon~~ ma ment a abitar
 Ayxi es amor? me deyas
 al parla ignorantona,
 - si ho es -, es lo que sento
 resona sempre en mi
 semblabas tu la blanca
 la blanca pampolina
 cuant tren lo melor nechtar
 del tendre jersami.
 Mes ay! tot aixo era som-ni
 la perdre, la esperansa,
 am tant que disfrutaba
 mon jove y tendre cor,
 mal hijs el fatal som-ni
 al cor sento anyoransa
 tant sols ara me resta h
 que m donguis ton amor.
 Mar. Duldria pugue veure
 si m estimas com dius.

Bar. Sue vols?

Mar. que'm donguis probar
de que ets meu tot tu

Bar. Las provas vaig a darte
i t'podras veure conllesce
i veures que t'estimo
com no estima ningú.

Escena VII

Mateu que va sortint a poc a poc al Joan
Mateu Deixeu-vos d'aquels romances
i aneu al que mes convé

(al Baró) i el seu nom vaja quin es

Joan. Miren quins estan tan maulos

Bar. Voleu que l' digui

Joan. i ben-net,

Baró. Pero no us en d'espanta

Mateu. Fugi, fugi, home! cá!

Bar. Voch lo Baró de Bernet.

Lloctres. !Baró!

Bar. si que os admira

que us sembla que no pot se?

Mateu (ap. a la Maria) Noya aquest any convé
tiba, tiba, noya tiba.

Mari. Ja ho veus sens saber lo que heras
t'estimaba tant com ara

Dar. ¿hara o voldrà ton pare
de que m'estimis de veras?

Chat. Si si. ja os poden casar
pero la noya no te re
tot, tot lo que li dare
ara l'hi vaig a explica.

Tres llansols, quatre coixins
i sandalles de tres tallas
mitjans dos o tres patells

!a i unes estoballes

Si l'hi aig de parla franch
nosaltres som mol pobres

pero d'aquelles que diu lo dicho

« mol pobres pero alegres »

Ha: ^{ra} que t' com de familia
potie'm daras rahó

de lo que t' preguntare

Dar. Si os puch servi. Per que no?.

Chat. Donchs noy si tu t' i empenyas
l'quet volia pregunta

si pugues sapigue a hon es

un noyet que m'han robat
Bar. Li di que ^{no'n} ~~no'n~~ saben res
Mat. Ja fa dotze anys que no ho ve
3 sols é pogut sapigue
que me'l va robat un francès.
Per la guerra del Set anys
am al foc que han tenit
aqui Artera; m'han ferit
causant mols mals 3 mols danys

Bar. Saben quina edat tenia
cuam se'l ne han emporta?

Mat. Sabi que devia conta
un any mes que la Maria
la noya llavors contaba
lo menor quatre anys d'edat,
jo, mal ferit 3 es pautat
3 la mare mala estava
tant gran disgust ha passat
que deu l'ajia perdonada,
la pobre, soleta estava
3 aquell dia ha espirat

Bar. Donc en dit la veritat
3 jo també la dire

si or aig de parla he'

jo també estich robat.

(extrayere de Maten)

Mat. No sabr com se diu ton pare

Bar. lo pare si que no ho se'

volí bor diré z ho se vé.

que paula s' deya la mare.

Mat. Dues lo que dius

Bar.

lo que sent

Mat. I l' teu nom no sabr quin es

Bar. segons hi vist al Baptisme

m' dich Vicens Solé

Mat. Et lo meu fill no hi á d'ygta

a veure ensenya lo bras

z si una piga hi tindras

si que hi es. - Lo teu germá

Bar. Pare (abracante)

Mat

que vols fillet meu (plorat d'alegría)

Bar ja no paren mal de caps

Mari (ja estabam enamorats

z es mon germá, ay deu meu)

Bar. Ja o veus jermaneta meba

si sabem que som jermans,

a tu t' dich donia las gracias

3 a Jen que tot ho fa (99)
 Si fins hara t'estimaba
 hara t'estimo mol mes
 anem a viure al Castell
 3 alli no us faltara res
 Lo Baró, quant va muri
 de tot am ha deixat avien
 3 jo no se si saben
 lo cas que ha succehit
 Com ell no estava casat
 ni tenia cap germà,
 quant va muri, m'ha deixat
 amo de la propietat
 M'estimas com a germà?
 Mar. t'estimo, com me dich Maria
 (pero mes m'estimaria
 aherni pogut casar)
 Bar. Pare, la noya ah catchara
 pot se avuy un bon dinar
 perquè hi vuy convidat
 a tots los moros de casa
 Mat. Si, si, noy esta mol bé
 veij que tiras un bon plan

(24)
al nostre fart, al Joan
també l'hi convidaré.

Bar. Hara ls em d'una avisa
Mat. y ahon vols una filla

Bar. home los doi, parejan
anirem fins a Bernet
Som allí; us arribarem
a veure la propietat,
anirem a veure, tot
lo que l'Baró m'adeixat
I a di als jornals que vingan
cuant sigui hora de dinar
Mateu. Paja anem

Bar. a Dins Maria

Mar. no estiguen gaire a torna

escena VIII

Maria sola y després Pau molt creuat

Mar. Ver hara si es un enredo

que ajam sortit jermans
ell que ja tant m'estimava
cuont mes valdria se casar
ls clà ara ja m'ho penso
tot lo que socorria,

com que'l Daro e tant celoi

54
(25)

no m holdrà deya casa

Pero hara roch baronesa

i Com ho podia pensa

que'l que m feya tan l'aleta

puqués se may mon ferma

Potré m quedare per tia

xerá mol que non trobi cap,

ni ni a algun que li agrado

hara ray ja, ja vindrà

Pero ha, ara que tu penso

haig d'ana arregla l'dina

que luego vindrà l'pare

ni vol trobe arreglat

per comter de menja Escudella

jo menjaria estufat. (sen com que li vol)
repa

Hara viuré mol mes he

que am lo Pan del Gelat

m' sembla que si vol dona

prou se l'aurá de pintá

Pobre Pan, tant que m estima

i per mi s'ha baralla

pero si agues sigut balen
 com sempre sol suposa,
 ah la forsa que te m' sembla
 que, pobre de mon jermà
 (Lo pan entra a poch a poch y
 coloca detras de ella ah silenci)

pero si es tan cobard
 y l' Vicens es mas a ho'
 si'l agues bolgut mata
 l' Pan ja fora ben mort.
 Si agues sigut al seu puert
 sent lo seu competido

lo que's lancia a'l. Pan
 no li aguera salvat, no.

Pan. Si di que agueras bolgut
 ja que aquest que's ton jermà
 ell m' va salvar la vida,
 tu, ja m' agueras matat

Mar. Si, si, Pan t' ho mercepias
 que tu'l has desafia
 y bes, que ja no t' vuy veure
 au, au, noy ja pots marcha

Pau. Antes jo di separarme
d'aquet malalt casal
prime vuy vesse com te raija
la ultima gota de sanch.

Mar. Ay Pau per Deu verten, marcha

Pau. At dich que no vuy marchá
jo ja se que adg de muri
pero a tu t vuy mata'
(traense un pape) Te firma aquest pape

Mar. Not canis no l vuy firmá

Pau. (traense un punyal) Quel firmaras?

Mar. (cridan) Firma, Pare,

Pau si si si jo pots cridoi

Diga a ton firma que vinga

ves que vinga ton firma

ell, m'va salvar la vida

pero jo, laig de mata'

Maria. Deu meu portento aqui

(sen com que marchis) deixam marcha per ve'ten

Pau. No pasaras... atra dich

ó le encomanat a Deu

escena IX

seixt lo baro que queda sorpres al veurer aquell cuadro

l'Pan al veure a ell agafa a la Maria per el braç y la (28)
arracona a la paret apuntant li l'uyal al pit, lo Daró
diu las següents paraulas y entra adins y al instant surt
ab una espasa a la ma)

Bar. Que es lo que para Maria
Pan. Ja ja se que etum jermá
si t'acorta murirà (a ell)
si t'mour va la seba vida

Par. (sen adreçant de jugarli) Sen meu Sen meu, que
: aij de fé,
deipala ab llibertat

Maria (sen esforçant de marchar) Deipam

Pan. Quant aguen firmat

lo que diu aquell paper

Daró (lleuant la espasa) Si tu vols matar a mi
any de intentá rebrehan fet,

Pan. Vuy a n'ella,

Daró (plegant la espasa) etis un pimplet

Pan Si t'acorta a de murri,

Y hara a tu de testimoni

també at faré jurá

que au ella m'puch casa

Daró. Primé que ab tu, ab lo Dimoni

charia. Deipam Gladre insolent

Daró. si m'hi acorto ell la mata

deipala aná.....

Pan.

no se escapa

si no feu lo jurament.

(lo Joan a entrat 3 al veure allò va a dir-ne mort am un
gabinet 3 s' coloca sens que sigui vist, al costat de Pau)

Bar. No l' feu ni may al vuy fe
antes de que sigui teba
ar, de muri a casa meba
ni Deu es Deu justicié

Pau. E a di que no bols jura

Joan. (clavanti l' juyal) La jurare jo per ell.

Pau. (cayen) ja m' as mort malitit vell

Mar. Vos la vida m' en salvat (alrogantlo)

3 per lo tant or dech la vida

Mar. (entrant) Tuer aquest soroll 3 aipo

Baro. Aquí hi a l' vostre protecto

Mar. jo sempre or seré agraïda.

Bar. Vinga porta aquell papé

que ell te valia fe firma

que mirarem lo que tia

Mar. (plegantlo) Ves, mira lo que conte

Baro. (llegint) « Jo la abais firmada

« prometo sens fe cap maldat

« ab lo presen Pau Gelat

« dintre d' un mes se casada

« y a ell ja queda entregada

« per una eternitat

« Lo meu dot ja queda zen

« encara que no s'han res

« Artera vuit de Setembre

« Firmo: Maria Solís

Mateu. Joan ara ten d'anà

que vingui l'ajutament

que prenguin al delinquent

Joan. Es mort no pot caminar

pero. Mira com se arreglaba

Mari. ja ho va dir que s'hengaria

mat. hara que hi penso. Maria

com està l' دنیا

a la taula...

Mat. apa tot hom a dinar

Mar. a nen Jan la millor part

Bar. avuy que s'poti ven fort

Jan. me, que m' deuen esperar

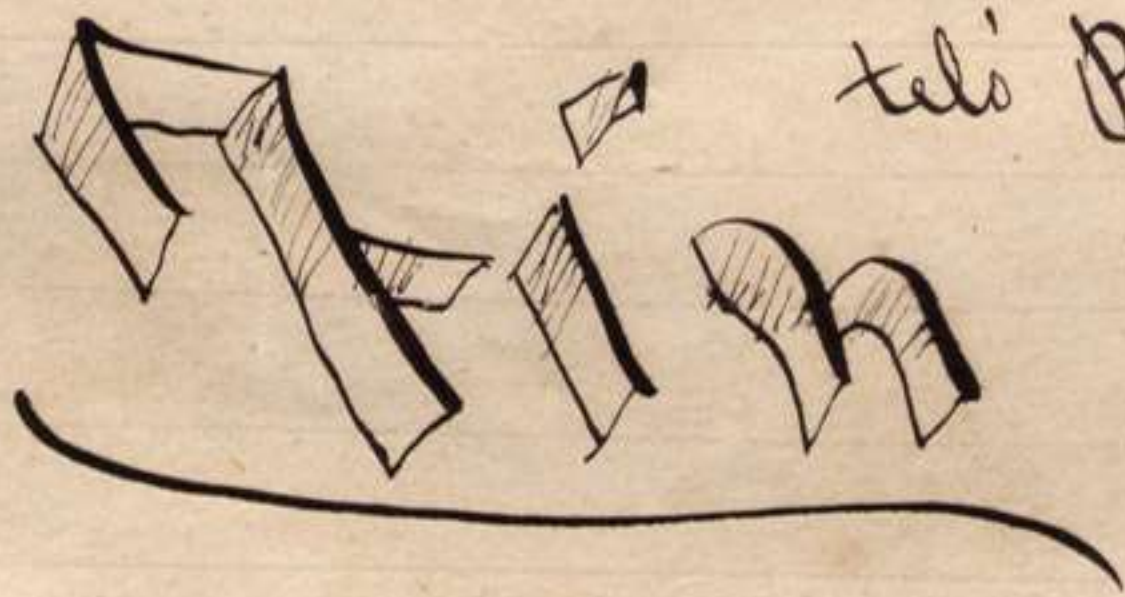
Bar. Si volen venir ls convido (al public)

avuy per tots hi a dinar

Mar. O si no, ja n fare mes

diners encara n'hi a

Maria. Lamentue vos de segús
 para m'quedo á ventí Gants
 l'un mort per la muba culpa
 y l'altre m' mortit jerman
 Si alguna de mutes
 s'escau a se soltereta
 no s'asembla may ab mi
 no bulguin se tan coqueta
 Als dono las bonas tardas
 perque men vaig á dinar.
 y l'autor din quels desitja
 salud per pugne torna

xelo Rapit

24 Julio 1883

Comense

Obras del mateix autor

Lo temps es Or (drama en tres actes
De artera a Galgà (segueix a un id
Otelo o il moro di Dernet (id id
La Coqueta (Drama breu en 2 id